

شوک اقتصادی با بخشنامه جدید بانک مرکزی

بانک مرکزی از چند روز پیش اختصاص ارز 1226 تومانی به واردات کلیه کالاها را متوقف کرد تا اقتصاد ایران قبل از پایان عمر دولت دهم با شوک دیگری مواجه شود. این بار بانک مرکزی ارز مرجع کالاهای اساسی را هم قطع کرد.

همشهری‌آتلاین: بانک مرکزی از چند روز پیش اختصاص ارز 1226 تومانی به واردات کلیه کالاها را متوقف کرد تا اقتصاد ایران قبل از پایان عمر دولت دهم با شوک دیگری مواجه شود. این بار بانک مرکزی ارز مرجع کالاهای اساسی را هم قطع کرد.

به گزارش ایسنا، بانک مرکزی در اواخر سال گذشته و اواسط بهار سال جاری نیز به مرور ارز مرجع واردات اقلامی مانند برنج، گوشت، روغن و حتی دارو را حذف کرده بود و این بار نوبت به معبود کالاهای باقی مانده مانند گندم و نهاده‌های دام و طیور رسید تا ارز مرجع واردات آنها نیز قطع شود.

بانک مرکزی یکی از دلایل اصلی حذف ارز مرجع واردات برخی کالاها را جلوگیری از سوءاستفاده واردکنندگان این دسته از کالاها اعلام کرده است. به طوری که رییس کل بانک مرکزی در تازه‌ترین اظهارات خود مطرح کرد که "عده‌ای می‌خواهند کالایشان را با ارز 1226 تومان وارد کشور کنند و بدون پرداخت مابه‌التفاوت، آنرا با قیمت ارز آزاد بفروشند اما بانک مرکزی طبق قانون این اجازه را نخواهد داد."

البته محمود بهمنی توضیح نداده است سال گذشته که صدها دستگاه خودروی لوکس با ارز مرجع وارد کشور شده و در بازار بر اساس ارز آزاد فروخته شد، بانک مرکزی کجا بود و چرا جلوی این تخلفات آشکار را نگرفت؟

از سوی دیگر در قانون بودجه سال جاری ارز با نرخ مبادله‌ای به عنوان نرخ رسمی ارز در کشور اعلام شده است و حذف ارز مرجع واردات کالاهای اساسی نیز در راستای تک نرخی کردن ارز در کشور بوده است.

نکته‌ای عجیب در ابلاغیه بانک مرکزی!

اما در ابلاغیه بانک مرکزی نکته جالبی هم مشاهده می‌شود و آن این است که این ابلاغیه شامل ثبت سفارش‌های انجام شده در چند سال گذشته هم می‌شود. به معنای ساده‌تر قانون بانک مرکزی عطف به ماسبق شده است. موضوعی که معاون گمرک آنرا غیرقانونی می‌داند.

محمدرضا نادری گفته که "به نظر می‌رسد باید یک نهاد نظارتی یا یک نهاد بالاتر جلوی بانک مرکزی را بگیرد چرا که نمی‌توان قانونی را به تصویب رساند و آن قانون را در مورد گذشته به اجرا درآورد."

از سوی دیگر بانک مرکزی در حالی ابلاغیه‌ای را به منظور حذف ارز مرجع واردات کلیه کالاها صادر کرده که چند روز پیش براساس مصوبه‌ای از سوی وزرای اقتصادی، قرار شد که ارز کالاهای اساسی تا پایان سال جاری از سوی بانک مرکزی همچنان با ارز مرجع 1226 تومانی تامین شود.

عباس قبادی، مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران هم در پاسخ به این سوال که آیا تامین ارز این شرکت از سوی بانک مرکزی همچنان با مشکل روبرو است؟ گفته که به تازگی با بانک مرکزی بر سر تامین ارز موردنیاز شرکت بازرگانی دولتی توافق کردیم و قرار است از این پس شرکت بازرگانی برای خرید کالاهای اساسی مشکل تامین ارز 1226 تومانی نداشته باشد.

تاکید دولت یازدهم بر حفظ ارز 1226 تومانی

اوضاع وقتی جالبتر می‌شود که بدانیم برخی دیگر از مسئولان وزارت صنعت، معدن و تجارت هم تمایل چندانی به حذف ارز مرجع واردات دستکم در مورد کالاهای اساسی ندارند.

معاون توسعه بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت تاکید کرده که سیاست‌های این وزارتخانه این است که براساس تاکید رییس‌جمهوری منتخب کالاهای اساسی همچنان با ارز 1226 تومانی وارد شوند.

حسن رادمرد با بیان اینکه آقای روحانی به وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرده است که روند واردات کالاهای اساسی با ارز مرجع انجام شود، گفته که براساس تاکید وی قرار شد هیچگونه افزایش قیمتی در کالاهای اساسی نداشته باشیم.

حذف ارز مرجع واردات کالاهای اساسی می‌تواند موج دیگری از گرانی را روانه بازار و اقتصاد کشور کند. گندم از جمله محدود کالاهایی است که امسال نیز همچون سال قبل تاکنون با ارز مرجع وارد شده است. با حذف ارز مرجع واردات گندم پیش‌بینی می‌شود قیمت نان هم در بازار افزایش چشمگیری را داشته باشد.

موضع متفاوت دو شرکت دولتی در برابر حذف ارز مرجع

نهاده‌های دام و طیور هم از این قاعده تبعیت می‌کنند و در صورت حذف ارز مرجع واردات آنها شاهد موج گسترده‌ای از گرانی در بازار محصولات پروتئینی و لبنی خواهیم بود.

اگر چه شرکت پشتیبانی امور دام به عنوان واردکننده نهاده‌های دام و طیور هشدار داده که اگر ارز مرجع به کالاهای اساسی اختصاص پیدا نکند، شوک قیمتی به بازار مواد لبنی و پروتئینی وارد می‌شود اما شرکت بازرگانی دولتی ایران ابراز اطمینان کرده که گندم همچنان با ارز مرجع وارد خواهد شد.

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی در پاسخ به این سوال که با توجه به اختصاص نیافتن ارز مرجع به کالاهای اساسی روند واردات گندم به چه صورت است؟ گفت که "هیچ مشکلی در واردات گندم نداریم.

توافق شده است که مابه‌التفاوت ارز مرجع و ارز مبادله‌ای واردات گندم از سوی دولت پرداخت شود."

در همین حال معاون کل سازمان توسعه تجارت نیز خبر داده که "قرار است با مصوبه دولت مابه‌التفاوت نرخ ارز مرجع و مبادله‌ای واردات کالاهای اساسی از منابع صندوق توسعه ملی تامین شود."

کیومرث کرمانشاهی از ارائه جزئیات بیشتر در این مورد خودداری کرده و توضیحات را در این باره به معاونت توسعه بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت و مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران واگذار کرده است.

نان گران می‌شود

در بخش اصناف اما اظهارنظرها در مورد حذف ارز مرجع واردات کالاهای اساسی کاملاً متفاوت با یکدیگر است. در حالی رییس اتحادیه بنکداران مواد غذایی مدعی شده که حذف ارز مرجع در شرایط فعلی تأثیری بر قیمت محصولات غذایی همچون برنج، شکر و روغن نخواهد داشت که رییس اتحادیه نان‌های حجیم و نیمه‌حجیم اعتقاد دارد در صورت حذف ارز مرجع واردات گندم قیمت نان افزایش خواهد یافت.

به گفته محمدجواد کرمی همین حالا که گندم هنوز هم با ارز مرجع وارد می‌شود به دلیل کم بودن یارانه گندم اختصاص یافته به خبازی‌ها پیشنهاد افزایش قیمت نان مطرح شده چه برسد با اینکه قرار باشد ارز مرجع واردات گندم هم حذف شود.